

1. Hallinto

Maailman musiikin keskus ry:n jäsenjärjestöt vuonna 2019 olivat Suomen Etnomusikologinen Seura ry, Kansan Sivistystyön Liitto KSL ry, Suomen Musiikintekijät ry ja Työväenmuseumo Werstas. Yhdistyksen vuosikokous pidettiin 26.4.2019.

Yhdistyksen hallituksen puheenjohtajana toimi tutkija Elina Seye ja varapuheenjohtajana tutkija Risto Blomster. Hallituksen muut jäsenet olivat kulttuurituottaja Kai Artes, muusikko Anna Dantchev, tutkija Marko Jouste, maanviljelijä Matti Lahtinen. Hallitus kokoontui vuoden aikana 5 kertaa. Hallituksen sihteerinä toimi MMK:n toiminnanjohtaja Jaana-Maria Jukkara.

2. Toimisto, henkilökunta ja talous

Maailman musiikin keskuksen (engl. Global Music Centre) toimisto ja studio sijaitsevat osoitteessa Hämeentie 34 D. Tilat sijaitsevat Helsingin Kalliossa.

Instituutin johtajana toimi Jaana-Maria Jukkara ja kirjastonhoitajana Heikki Niemelä osa-aikaisesti. Etnosoi!-festivaalin tiedottajana toimi Anna Dantchev. Reima Tuovinen toimi puolipäiväisenä työntekijänä tehtäväalueinaan www-suunnittelu ja ylläpito instituutille yleisesti sekä Etnosoi!-festivaalille, studiotyöt, kirjaston/arkiston materiaalin digitointi sekä yleinen asiakaspalvelu instituutissa.

Suomalaisen tangon historia -projektissa toimi osa-aikaisena tutkimusassistenttina Koneen säätiön rahoituksella Janne Ahonen. Maailman musiikin keskus on kyseisen, FT, dos. (em.) Alfonso Padillan johtaman tutkimuksen tutkimuspaikka.

Studion free-lance äänittäjä oli Taneli Bruun. Jyrki Horsmanheimo avusti studion

teknisessä ylläpidossa vapaaehtoistyöntekijänä. Lisäksi studiotyössä on ollut Taneli Bruunin johdolla opiskelijoita Metropolia Ammattikorkeakoulusta.

Valtakunnallisen koulutustoiminnan osalta toimittiin yhteistyössä Kulttuuriosuuskunta Uulun kanssa. Maailman musiikin keskuksen osa-aikaisina työntekijöinä Uulussa Tampereella toimivat Henna Leisiö ja Joonas Keskinen. (ks. kohta 9.4).

Instituuttia avustivat useat henkilöt vapaaehtoistyöpanoksellaan Etnosoi!-festivaalin yhteydessä sekä arkistotoimintaan liittyen.

Toiminta rahoitettiin omien tulojen lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriön vuotuisella toiminta-avustuksella, jonka suuruus oli 174.000 euroa. Helsingin kaupungilta saatiin avustusta Etnosoi!-festivaaliin ja taidekasvatustyöhön 50.000 euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön tuki Etnosoi!-festivaalille oli 17.000 euroa.

Tilikauden tulos oli –2.589,57 euroa, oma pääoma 1.760,24 euroa (vuonna 2018 oma pääoma oli 4.349,81 euroa).

Yhdistyksen hallituksen puheenjohtajalle ja hallituksen jäsenille ei maksettu palkkioita. Matkakustannukset korvattiin tarvittaessa.

Maailman musiikin keskus ry:n jäsenmaksu oli 200/400 euroa yhteisöjäseneltä, riippuen yhteisön koosta.

Yhdistyksen taloutta hoiti MMK:n toiminnanjohtaja Jaana-Maria Jukkara.

Tilintarjastaja oli Risto Ekholm KHT (varalla BDO Oy) ja toiminnantarkastaja Hannu Tolvanen (varalla Juha Henriksson). Yhdistyksen kirjanpito tehtiin TasiaT Oy:ssä.

3. Tutkimus

3.1 Afrikkalaisten muusikoiden historia ja merkitys monikulttuurisessa

Suomessa

Koneen Säätiöltä saadun apurahan tuella käynnistettiin vuonna 2016 Musiikkiarkisto JAPAN (nyk. Musiikkiarkisto) ja Maailman musiikin keskuksen yhteinen projekti "Afrikkalaisten muusikoiden historia ja merkitys monikulttuurisessa Suomessa". Hankkeessa kartoitetaan Saharan eteläpuolisesta Afrikasta Suomeen tulleiden muusikoiden ja tanssijoiden toimintaa 1980- ja 1990-luvuilla mm. haastatteluin ja digitoimalla materiaalia sekä huolehditaan toiminnasta kertovan materiaalin säilyvyydestä ja saavutettavuudesta.

Haastattelujen lisäksi kartoitetaan ja kerätään saatavilla oleva julkaisematon materiaali. Hankkeessa luetteloidaan ja arkistoidaan myös julkistettua aineistoa, sillä esimerkiksi äänitteinä tai videotallenteina julkaistujen esitysten saatavuus ja levinneisyys on rajallinen. Erityistä huomiota hankkeessa kiinnitetään 1980- ja 1990-luvuilla tallennetun analogisen äänite- ja videomateriaalin (c-kasetit, VHS-tallenteet) kokoamiseen ja digitointiin, sillä tämä materiaali alkaa ikänsä puolesta olla välittömässä tuhoutumisvaarassa.

Maailman musiikin keskuksessa hankkeessa ovat työskennelleet osavuotisesti tutkija Elina Seye sekä kirjaston- ja arkistonhoitaja Heikki Niemelä. Hankkeelle koetetaan edelleen hankkia jatkorahoitusta.

3.2 Suomalais-ugrilaisen musiikin tutkimusprojekti

Maailman musiikin keskus aloitti vuonna 1990 yhteistyössä Kansanmusiikin keskusliiton (nyk. Kansanmusiikin ja Kansantanssin Edistämiskeskus) kanssa suomalais-ugrilaisen kansanmusiikin tutkimusprojektin. Projektissa kartoitettiin suomalais-ugrilaista perinnesäilyä tekemällä ja julkaisemalla monipuolisia ja korkeatasoisia tallenteita. Lisäksi kenttä-äänitysmatkojen yhteydessä on lahjoitettu äänityslaitteita, jotta erilaiset etniset ryhmät voisivat itse suorittaa paikallista tallennustyötä.

Tromssan yliopiston museo, Muurmanskin aluehallinnon kulttuuriosasto ja

alkuperäiskansojen komitea sekä Maailman musiikin keskus allekirjoittivat vuonna 1994 yhteistyösopimuksen koskien "Kuolansaamen musiikkiperinne" -projektia. Tromssan yliopiston kutsusta Ilpo Saastamoinen oli yksi hankkeen keskeisistä toimijoista ja näin hankkeesta tuli myös osa Maailman musiikin keskuksen toimintaa.

Maailman musiikin keskuksen hallituksen jäsen, Oulun yliopiston yhteydessä toimivan Giellagas-instituutin tutkija Marko Jouste valmisteli projektin aktivoimista ja eteenpäinviemistä yhteistyössä Maailman musiikin keskuksen kanssa.

Suomalais-ugrialaisten ja samojedikansojen musiikin tutkimus- ja julkaisutoimintaa jatkettiin (luettelo MMK:n cd-julkaisuista liitteenä). Tuorein tähän toimintaan liittyvä julkaisu on Aunuksen Karjalan musiikin äänite tutkimusanalyseineen joka julkaistiin digilatausjulkaisuna vuonna 2017.

Kesällä toimitettiin 100 kappaleen ilmaiserä Vepsläižed lühüdpajoižed – Vepsäläisiä lühüdpajoja -teosta Vepsänmaalle alan keskeisiin laitoksiin ja keskeisille toimijoille, tutkijoille ja laulajille. Julkaisut toimitti perille hankkeessa tulkkina ja kääntäjänä mukana ollut Marina Zarubalova.

Kesällä toimitettiin myös Annukka Hirvasvuopio-Laitin ja Sámi musihkkaakademijn (Saamelainen musiikkiakatemia) kautta 30 ilmaiskappaletta SON VUÄINN - Hän näkee -Kolttasaamelaisten leuddeja Kuolasta -teoksesta alan ammattilaisten ja opiskelijoiden työn tueksi.

3.3 Suomalaisen tangon historia

FT, dosentti Alfonso Padillan johtamassa tutkimuksessa luodaan kokonaisvaltainen kuva suomalaisesta tangosta. Padillan osa-aikaisena tutkimusassistenttina toimi FM Janne Ahonen. Tutkimusta rahoitti Koneen Säätiö ja sille haettiin Alfonso Padillan toimesta jatkorahoitusta Suomen Kulttuurirahastosta. Aineiston suomenruotsalaisen ja ruotsinkielisen materiaalin

työstön osuuteen haettiin Tove Djupsjöbackan toimesta rahoitusta Svenska Kulturfondenilta. Teos julkaistaan valmistuessaan sekä suomenkielisenä että espanjankielisenä versiona.

3.4 Tilaustutkimukset

Maailman musiikin keskus tekee tilaustutkimuksia taiteen ja kulttuurin alalla free lance -tutkijavoimin.

3.5 Maailman musiikin keskuksen oman toiminnan tutkimus

Maailman musiikin keskuksen strategia 2014 - 2020 on luettavissa kokonaisuudessaan MMK:n verkkosivuilla ja se löytyy myös tämän vuosikertomuksen liitteenä. Ohjelmatyön toteutumista ja vaikuttavuutta seurataan vuosittain. Oma toimintaa arvioidaan myös esimerkiksi Etnosoi!-festivaalin yhteydessä toteutettavilla kävijätutkimuksilla.

3.6 Maailman musiikin keskuksen tutkijaseminaari

Maailman musiikin keskuksen tutkijaseminaari kokoontui noin kerran kuussa sekä kevät- että syyslukukaudella. Seminaari on avoin kaikille, sekä väitöskirjantekijöille että jo väitelleille tutkijoille, jotka toimivat Maailman musiikin keskuksen edustamien musiikkien/tanssien tutkimuksen parissa.

4. Arkisto ja kirjasto

4.1 Yleistä

Maailman musiikin keskuksella on kaikki maanosat kattava maailman musiikkikulttuurien käsikirjasto. Kokoelman keskeisiä teemoja ovat etnomusikologia, kansanperinne sekä populaarimusiikin ja -kulttuurintutkimus.

Kirjallisuuden puolella erityinen osuus on anglo- ja afroamerikkalaisen kulttuurin

tutkimuksella, eri kansojen nyky- ja perinnekulttuureilla, sekä populaarikulttuurin historiaa ja nykyisyyttä käsittelevällä aineistolla. Keskeinen teema on vähemmistökansat, erityisesti suomensukuiset kansat ja Suomessa asuvat vähemmistöt, sekä monikulttuurisuus ja kansainvälisyyskasvatus. Erityiskokoelmissa löytyy arvokkaita ja harvinaisia teoksia työväenmusiikin historian alkuajoilta, DDR Kulturzentrumin kokoelmalahjoitus saksalaista musiikkikulttuuria sekä laaja latinalaisamerikkalaista musiikkia käsittelevä aineisto.

Äänitteistä koostuu kaikki maanosat kattava, eri kulttuureita esittelevä kokoelma. Kokoelmassa on painopistealueita, kuten Afrikka, Etelä-Eurooppa, Balkanin niemimaa, Keski-Aasian vähemmistökansat, suomalais-ugrilainen musiikki, romanimusiikki, juutalaismusiikki ja latinalaisamerikkalainen musiikki, harvinaisuutena Suomi-Kuuba -seuran kuubalaisen musiikin 400 LP-levyn kokoelma.

Kokoelmia täydentävät MMK:lle joko tilattuina tai vapaakappaleina tulevat lehdet: Blues News, Clave, Ethnomusicology, Fiolen Min, Folkemusikk, Folker, Gramex, Helsingin Sanomat, IssueX, Jazz Thing, Kansanmusiikki, Kantele, Kasvokkain, Kehitys/Utveckling, Latso Diives, Lira, Maailman kuvalehti, Le Monde Diplomatique, Musetti, Musiikin suunta, Muusikko, Native Peoples, Rauhan puolesta, Selvis, SEM Newsletter, Songlines, Sulasol, Teostory (verkkoversio), Voima.

Arkistoa ja kirjastoa käyttivät tutkijat, opiskelijat, toimittajat, tuottajat ja muut musiikista kiinnostuneet. Mm. Lahiradion toimittajat käyttävät instituutin arkistoa ja kirjastoa aktiivisesti. Lisäksi opinnäyttevaiheen opiskelijat käyttivät MMK:n kokoelmia ja tietopalvelua töissään.

4.2 Kirjaston luettelointi

Kirjastokokoelmien luettelointia jatkettiin verkkoyhteistyönä Kansalliskirjaston

ylläpitämään Melinda -tietovarantoon. Tallennus- ja alustana Melindassa on Aleph-ohjelma, jonka käyttökoulutukseen Maailman musiikin keskus osallistui. Jatkettiin Kansalliskirjaston työryhmän kanssa kokouksia MMK:n aineistonsiirroista, ja syksyllä 2019 allekirjoitettiin uusi palvelusopimus MMK:n ja Kansalliskirjaston kesken.

Maailman musiikin keskuksen kirjasto- ja arkistoaineistosta on toimintavuoden loppuun mennessä luetteloituna tietokantaan yhteensä 7588 nimikettä. Tästä määrästä äänitteitä on 4282, kirjoja, nuotteja ja kuvataallenteita yht. 3053, arkistotallenteita 185 nimikettä (jossa 96 cd-äänitettä ja 154 kelanauhaa), sekä muuta aineistoa (moniviestimiä, verkkoaineistoa ja kausijulkaisuja) 68 kappaletta.

Tiedot kaikesta luetteloidusta aineistosta löytyvät keskuksen Koha-tietokannasta <https://koha.gmc.fi>. Tiedot arkistonauhoista löytyvät myös Dismarc-tietokannasta www.dismarc.org.

Kansainvälisessä arkistokontekstissa Maailman musiikin keskuksen kirjasto ja arkisto on yhteistyössä EU-rahoitteisen ja Rundfunk Berlin-Brandenburgin hallinnoiman DISMARC (Discovering Music Archives) -verkkoarkiston kanssa. Dismarc on osa Euroopan unionin i2010: Digital Libraries Initiative -hanketta. Sen avulla luodaan online-yhteys eurooppalaisiin arkistoihin ja saatetaan julkaisematon ja vähälle tai olemattomalle radiosoitolle jäävä arkistojen audiomateriaali tutkijoiden ja muiden kiinnostuneiden käyttöön. Dismarc kokoaa ääninäytteillä varustetun datan myös osaksi Europeana-portaalia (<http://www.europeana.eu/portal/>.)

Yhteistyötä Koha-tietokannan käytössä tehtiin Kulttuuriosuuskunta Uulun, Kanteleliiton ja Suomen Kansanmusiikkiliiton kanssa. OKM:n avustuksella toteutettu Koha sisältää tällä hetkellä kaikkien osallistujaorganisaatioiden aineistoja yli 10 000 nimikettä. Yhteistyön ansiosta on ollut mahdollista käyttää hyväksi erityisesti Kulttuuriosuuskunta Uulun aineistoja tietopalvelun tarpeisiin esim. koululaisvierailuissa, joiden yhteydessä etsitään materiaalia esitelmiin.

Myös Kanteleliiton ja Suomen Kansanmusiikkiliiton arkistoaineistolle ilmeni kysyntää.

Muiden Kansalliskirjaston yhteistietokantoihin tietoa tuottavien joukossa Maailman musiikin keskuksen materiaalista kirjoissa on paljon aineistoa, jota ei pääkaupunkiseudulta muualta, eikä aina muualtakaan Suomesta tavoita. Suomalaisen äänitetuotannon osalta MMK:n kokoelma täydentää Kansallisdiskografiakokoelmia ja myös edesauttaa Kansalliskirjaston bibliografisen osaston työtä verkkoyhteisluetteloinnin kautta.

Aineiston luettelointia jatkettiin. Kiti Oksanen aloitti vapaaehtoistyönä Mikko Saarelan mittavan kokoelman luettelointityön.

4.3 Muu kirjastotoiminta

Osallistuttiin Helsingin kaupunginkirjaston järjestämään "Opi musiikin tuntijaksi, taitajaksi, kokijaksi"- hankkeeseen. Hankkeen tavoitteena on kehittää yhteisöllisiä musiikkipalveluja joissa ihmiset verkostoituvat ja voimaantuvat kokiessaan musiikin eri ilmaisumuotoja ja innostuvat musiikin tekemisestä. Hanketta koordinoi Helsingin kaupunginkirjasto, jonka yhteistyökumppaneina ovat Maailman musiikin keskuksen lisäksi Musiikkiarkisto, Helsingin kaupunginorkesteri ja Käpylän musiikkiopisto. Yhteistyön pohjalta toteutetaan ohjelmallisia ja sisällöltään räätälöityjä työpaja- ja harrastuspiirisarjoja erilaisille yleisöille. Työpajat jakautuvat kolmeen kategoriaan: musiikin kuuntelupiirit, harrastustyöpajat sekä työpajat edistyneille.

Hanke kestää vuoden 2020 loppuun asti. Maailman musiikin keskuksen verkkopalvelut sekä kirjasto ja arkisto esiteltiin Helsingin alueen musiikkikirjastonhoitajille järjestetyssä musiikkikirjastotyön työpajassa.

Uutta aineistoa kirjastoon kertyy runsaasti lahjoitusten myötä. Yksi toimintavuoden merkittävä aineistolahjoitus oli Koiton Laulun arkistoaineiston siirtäminen MMK:n arkistoon. Aineiston sisällöllisen kuvailun aloitti kuoron

pitkäaikainen jäsen Kimmo Salmio.

Riihi säätiöltä saadulla avustuksella työstettiin Koha-tietokantajärjestelmä ajantasaiseksi versioksi, jotta tekninen yhteistyö Kansalliskirjaston kanssa saadaan optimoitua. Siirrettiin tietokanta Fingon palvelimelta Maailman musiikin keskuksen omalle palvelimelle.

Maailman musiikin keskuksen kirjasto on verkottunut muiden erikoiskirjastojen ja arkistojen kanssa laajasti niin Suomessa kuin kansainvälisestikin. Keskeinen ongelma kirjasto- ja arkistotyön edistämisessä on kuitenkin toiminnan rahoittamisen epävarmuus. Maailman musiikin keskuksen niukan budjetin vuoksi kirjastonhoitaja voidaan palkata vain osavuotisesti ja/tai projektiluontoisesti. Päämääränä oli edelleen kirjastotoiminnan vakiinnuttaminen. Se edellyttäisi kuitenkin päätoimisen kirjastonhoitajan/informaattikon työpanosta. Luettelointiprojektin jatkolle haettiin rahoitusta jälleen eri lähteistä.

4.4 Arkiston digitointi

Äänitearkiston kasetti- ja kelanauhojen sekä VHS-kasettien kopiointia CD-levyille tekee tuotantoassistentti Reima Tuovinen osana osa-aikaista toimenkuvaansa.

Digitointia vaativan aineiston määrä on mittava. Uusien rahoituslähteiden löytäminen arkiston digitointiprojektille on yksi instituutin arkiston keskeisiä haasteita.

4.5 Arkistosuunnitelma

Arkistotyöryhmään kuuluivat Matti Lahtinen, Risto Blomster, Marko Jouste ja Heikki Niemelä. Jatkettiin arkiston järjestämistä Philip Donnerin ja Matti Lahtisen kanssa MediAfrica -projektissa kertyneiden aineistojen osalta. Lisäksi läpikäytiin Matti Lahtisen johdolla muita arkistoaineistoja arvioimalla niiden merkitys ja järjestämällä säilyttämisen arvoinen aineisto. Syntyneitä tilaa pystyttiin

käyttämään hyväksi instituutin alakerrassa kirjastotiloissa siirtämällä yli puolet DDR-kokoelmasta yläkerran arkistoon. Yläkertaan menivät äänitehosteet, puheäänitteet, sekä aikauden iskelmä. Kirjaston puolelle jäi 23-30 -lukujen laululiikkeestä lähtien: Brech, Weill, Busch, Eisler, jne, laulelmamusiikki ja uusi laululiike 60-80 -luvulla,

5. Global Mobile -studio

Maailman musiikin keskuksen studiossa tehdään äänityksiä omaan toimintaan liittyen sekä ulkopuolisille tilaajille tai yhteistyötahoille. Studiota käytetään myös yhtyeiden harjoitustilana. Kuluneena toimintavuonna studiossa äänittivät, harjoittelivat ja erityisprojekteja toteuttivat mm. Pirata Boing, Kristiina Olanto, Janick Sutisna (Helsingin kaupunki), Cheikh Cissokho, Kaminá, Javier Sanchez, Anna Murtola, Cuejero, Ismaila Sané, Hilja Grönfors, Malang Cissokho, Nefes, Es-Ow, Mamadou Ndoye, Joonas Widenius Trio & Colin Bass, Daddy Ous ja International School of Music. Lisäksi liittyen Suomalaisen tangon historia - tutkimukseen studiossa alkoi lukuisten artistien ja muiden alaan liittyvien tekijöiden ja toimijoiden haastattelut. Haastattelut tallennettiin videolle ja ne arkistoidaan MMK:n arkistoon musiikintutkimuksen materiaaliksi.

Osana Maailman musiikin keskuksen perustoimintaa studiossa äänitetään ja miksataan ns. 'kahden raidan paketteja' maksuttomasti uusille artisti- tai yhteistyökumppaneille ja nimenomaan sellaisissa tapauksissa, joissa samalla tuetaan esim. hiljattain maahan muuttaneen artistin kotoutumista ja tunnettuutta, tai esimerkiksi uusien yhtyeiden uran alkua. Tälle palvelulle olisi kysyntää huomattavasti enemmän kuin mitä MMK nykyisen kapasiteetin voimin pystyy tarjoamaan.

Studion käyttöä koskevia tiedusteluja tulee tasaisesti. Studion käyttöä tulonhankintalähteenä vaikeuttaa se, että Maailman musiikin keskuksella ei ole varaa palkata studiotyöhön vakinaista äänittäjää.

Studiassa toimivat äänittäjä/teknikot Taneli Bruun ja Jyrki Horsmanheimo freelance-perusteisesti ja Reima Tuovinen instituutin puolipäiväisenä työntekijänä jonka tehtäväkuvasta studiotyö muodostaa vain osan. Studion esittely ja laiteluettelo kokonaisuudessaan löytyy MMK:n kotisivuilta www.globalmusic.fi.

6. Julkaisut ja tiedotus

6.1 Kirjalliset julkaisut

Hilja Grönfors - Vanhojen kaaleenlaulujen oppikirja / Phurange kaalengo jampengo sigjoboskoliin / Study Book of Old Finnish Kale (Roma) Songs:

Vanhojen kaaleenlaulujen oppikirja tutustuttaa lukijansa Suomen romanien vanhoihin lauluihin ja laulutapaan. Oppaana kaaleenlaulujen maailmaan toimii mestarikansanlaulaja Hilja Grönfors. Julkaisu sisältää Grönforsin ohjelmistosta 32 säestyksetöntä laulua äänitteinä ja nuotteina.

Phurane keelengo džii lengo sikjibosko liin rigila meen aro Finitiko kaalengo džii len ta aro lengo džambibosko maneera. Mestáros folkengo džambiboskiiri Hilja Grönfors hin douva koon rikila meen aro kaalengo džii leng o bolipa. Aro dai liin hin Grönforsiako programmosta 32 džii lja uutan bańiba bi lyijaha ta nuotensa.

Mestarikansanlaulaja Hilja Grönforsin mittavan laulunkeräystyön aarteistosta tuotettiin mahdollisimman monia palveleva nuotti- ja laulukirja. Liitelevyillä Hilja Grönfors laulaa laulut a cappella. Teoksen toivotaan palvelevan niin harrastajia kuin ammattilaisia, ja erityisesti sen toivotaan palvelevan tehtävässä Suomen romanien lauluperinteen tallentamiseksi tuleville polville. Kirjan toimitustyö tehtiin läheisessä yhteistyössä Hilja Grönforsin kanssa ja sen toimittivat PhD Risto Blomster ja Jaana-Maria Jukkara. Kirja julkaistiin huhtikuussa kansainvälisen romanipäivän vieton yhteydessä. (ISMN 979-0-55001-485-5, ISSN 1235-6344, GMCD 1933)

6.2 Äänitteet

Turkkilaiseen ja laajemminkin Balkanin alueen musiikkiin erikoistuneen Nefes-yhtyeen kolmas albumi 'Damla' (GMCD 1832) julkaistiin maaliskuussa cd-versiona.

Javier Sanchez Perezin johtaman Cuejero-yhtyeen cd Inmerso (GMCD1935) sekä Freilach mit Kneidlach -yhtyeen albumi Gefilte Fidl (GMCD1934) julkaistiin marraskuussa ja molemmat saivat heti tuoreeltaan hyvin myönteisen vastaanoton niin yleisöltä kuin kriitikoilta.

Suomalais-ugrilaisen musiikkiperinteen cd-sarjasta kerrotaan kohdassa 3.2.

Luettelo Maailman musiikin keskuksen julkaisemista äänitteistä on vuosikertomuksen liitteenä. Maailman musiikin keskus toimii omien julkaisujensa jakelijana itse. Levyjä myydään myös suoraan Maailman musiikin keskukselta sekä toimitetaan kotisivuilla sijaitsevan verkkokaupan kautta tilauksesta niin kotimaahan kuin ulkomaille. Digitaalisesta jakelusta on yhteistyösopimus Texicalli Recordsin kanssa.

6.3 MMK:n kotisivut ja muu tiedotusmateriaali

Maailman musiikin keskuksen kotisivujen suunnittelusta, teknisestä toteutuksesta ja ylläpidosta vastasi Reima Tuovinen, ja yleisestä graafisesta ilmeestä graafikko Erja Aitoniemi. MMK:n kotisivuilla internetissä on perustiedot instituutista ja sen toiminnasta. Lisäksi sivuilla on mm. myytävänä olevien julkaisujen luettelo ja verkkokauppa, laaja Suomessa toimivia maailmanmusiikkiyhtyeitä –ja artisteja esittevä GMC Artists -tiedosto (ks. 6.4), uutiset Etnosoi!-festivaalista, kertomuksia MMK:n projekteihin liittyvistä kenttätyömatkoista ääninäytteineen sekä mm. uutisia ja tietoja Kuuban itäisen maakunnan pääkaupungin, Santiago De Cuban musiikkielämästä ja historiasta. Sivujen sisältöpäivityksestä ja tiedon tuottamisesta vastaa MMK:n henkilökunta. Kotisivut ovat tärkeä asiakaspalvelun väline. Sivut löytyvät osoitteesta: www.globalmusic.fi. Instituutin muun tiedotusmateriaalin graafisesta ilmeestä vastaa Fredrik Bäck.

6.4 Suomen siirtolaisten musiikki / GMC Artistit

Maailman musiikin keskuksella on jatkuva siirtolaisten musiikkia ja siirtolaistaustaisten muusikoiden työllistymistä edistävä hanke.

Opetusministeriön tuella hanke käynnistyi Suomen siirtolaismuusikoiden ja -yhtyeiden tiedonkeräys- ja kartoitustyöllä vuonna 1995. Ensimmäinen versio luettelosta valmistui vuoden 1996 syksyllä nimellä Immigrés. Tiedostoa on vuosien saatossa kehitetty entistä paremmin artisteja ja tilaajia palvelevaksi, ja mahdollisimman laajasti koko maata palvelevaksi. Mukana on myös yhtyeitä joiden jäsenistössä ei ole yhtään siirtolaistaustaista jäsentä, mutta esitettävä musiikki kuuluu maailmanmusiikin kategoriaan. Luettelo, joka sisältää tiedot yhtyeistä ja muusikoista, heidän soittamastaan musiikista samoin kuin tekniset vaatimukset ja yhteystiedot, on tarkoitettu konserttien ja kurssien järjestäjille. Tarkoituksena on auttaa järjestäjiä löytämään muusikot ja tätä kautta lisätä muusikkojen työtilaisuuksia.

Tiedostossa mukanaoleville yhtyeille ja artisteille lähetettiin tietojen päivityskysely toimintavuoden aikana kahdesti. Lisäyksiä tiedostoon tuli useita ja muutoksia olemassaoleviin kokoonpanoihin tehtiin kymmenittäin. Mukanaolevia yhtyeitä ja yksittäisiä artisteja palveltiin mahdollisimman monipuolisesti, ja tiedostosta tiedotettiin aktiivisesti. Muutamille artisteille pystyttiin myös tarjoamaan mahdollisuus kahden raidan demoäänitteen tekoon MMK:n studiossa; demoäänite on tarpeellinen artistin/yhteen omassa markkinointityössä. Jos MMK:n studiossa olisi kokopäivätoiminen työntekijä, voitaisiin tällaista tukitoimintaa toteuttaa ympärivuotisesti laajemmin.

GMC Artists -tiedostossa on satojen yhtyeiden esittely, sekä lisäksi yhteystietoja yksittäisiin muusikoihin, musiikin opettajiin sekä linkkejä muihin yhteisiin ja alan toimijoihin.

6.5 Muu

Jaana-Maria Jukkara kuului Kansanmusiikki-lehden toimitusneuvostoon sekä

avustajakuntaan.

Santiago de Cubassa asuvan muusikko Peter Lomanin kanssa jatkettiin edelleen MMK:n kotisivuilla sijaitsevien Santiago de Cuban ja muutenkin kuubalaisesta musiikista kertovan tiedotuspalstan ylläpitoa.

Selvitettiin mahdollisuuksia avoimeen verkkojulkaisemiseen (Open Access - toiminta). Todettiin että instituutin vanhemmista kirjajulkaisuista kannattaisi julkaista ilmaisia verkkoversioita. Kirjojen myyntituotot ovat vaatimattomat, mutta monissa tapauksissa sisällöissä on mm. tutkijoita kiinnostavaa tietoa jonka ilmainen esiin saattaminen verkossa olisi niin tutkija- kuin opiskelijakentän hyödyksi, sekä positiivinen signaali instituutilta vapaan tiedonsaannin edistämiseksi.

7. Kansainvälinen toiminta

7.1 Forum of Worldwide Music Festivals (FWMF)

FWMF festivaaliverkosto on vuonna 1994 perustettu yhteistyöfoorumi, johon nykyisellään kuuluu yli 45 merkittävää, pääsääntöisesti eurooppalaista maailman- ja kansanmusiikitapahtumaa, sekä joukko henkilöitä asiantuntijajäseninä. Foorumin keskeinen tehtävä on tiedonvaihto ja festivaaliyhteistyö jäsenien kesken. Foorumi voi myös esimerkiksi antaa tiedotusvälineille kulttuuripoliittisia kannanottoja. Verkoston verkkosivut löytyvät osoitteesta www.fwmf.world. Maailman musiikin keskus/Etnosoi! on verkoston perustajajäsen. Jaana-Maria Jukkara oli FWMF:n jäsen edustaen Maailman musiikin keskuksen Etnosoi!-festivaalia.

7.2 Pohjoismainen yhteistyö/NOMAD

Pohjoismainen, aiemmin ViN – Världen I Norden –nimellä tunnetun festivaali- ja konserttijärjestäjäyhteistyö NOMADin toimintaa on vuosien saatossa tukenut mm. Pohjoismaiden musiikkikomitea NOMUS. NOMADin ensisijainen tarkoitus

on luoda Pohjoismaissa asuville maahanmuuttajamusikoille ja heidän yhteilleen lisää työtilaisuuksia Pohjolassa, tukea heidän markkinointipyrkimyksiään ja auttaa artistien tunnettavuuden edistämässä kansainvälisillä musiikkimarkkinoilla.

NOMADin toiminta määriteltiin yhteistoimintasopimuksen muotoon kirjallisesti vuonna 2006. Sen työryhmä oli Torben Eik Jacobsen/World Music Denmark, Brynjar Bjerkem/Transnational Arts Production (TrAP) (Norja), Lars Farago *RfoD* Riksförbundet för Folkmusik och Dans (Ruotsi) ja Jaana-Maria Jukkara/MMK.

7.3 LEMON -> EFN

Viidentoista eurooppalaisen toimijan yhteistyöverkosto LEMONin toiminnan ydinajatus on syventää ja vahvistaa eurooppalaisen maailmanmusiikin tunnettuutta brandinä, luoda sille tunnettuutta ja korottaa se statusta ja tätä kautta lopulta saada ei-valtavirrassa liikkuva, vähemmistökuultuurien monipuolinen taidokas osaaminen näkyväksi ja entistä paremmin kannattavaksi taiteelliseksi toiminnaksi. Fokuksessa on muusikoiden työllistyminen ja ammatissa vahvistaminen, erityisalueena vähemmistöjen musiikki. LEMON on hakenut hankeavustusta EU:n Creative Europe -kierroksilla hyvällä arviomenestyksellä mutta valitettavasti tuloksetta.

Yhteistyössä mukana olevat organisaatiot ja vastuuhenkilöt:

BE / Muziekpublique / Peter van Rompaey

ES / Mapamundi/ Mundofonia /Araceli Tzigane

UA / DZYGA Art Association / Iuliia Dychka

DE / alba KULTUR / Birgit Ellinghaus

AT / VIDC / Kulturen in Bewegung / Horst Watzl

GR / En Chordais / Kyriakos Kalaitzidis

SVK / Amity o.z. / Jarmila Vlcková

LTU / GM Gyvai / Giedre Korotkovaite

FI / Global Music Centre / Jaana-Maria Jukkara

HU / HANGVETŐ / Andras Lelkes, Balazs Weyer

FR / Latinissimo – BabelMedMusic / Florence Chastanier

DK / Global Copenhagen / Nicklas Weis Damkjaer

IT / Finisterre /Erasmus Treglia

PL / Globaltica / Piotr Pucylo

UK / KAPA Productions / Katerina Pavlakis (Britannian ero EU:sta vaikuttanee tämän toimijan mukanaoloon tulevaisuudessa)

Toimintavuoden lopulla yhteisellä päätöksellä yhteistyöverkosto purettiin, ja useimmat organisaatiot liittyivät jatkamaan samaan suuntaan tähtää toimintaa uudessa European Folk Networkissa (EFN). Myös Maailman musiikin keskus liittyi EFN:n jäseneksi. <https://www.europeanfolknetwork.com/>

7.4. Many Voices - One Europe

Tampereella lokakuussa järjestetyn WOMEX-messutapahtuman yhteydessä pidettiin uuden festivaaliyhteistyöverkoston perustamiskokous. Yhteistyöhön sitoutui lopulta 14 eurooppalaista festivaalia jotka belgialaisen Trefpunt Festival – tapahtuman johdolla hakivat myöhäsyksyn EU:n Creative Europe kierroksella rahoitusta 4-vuotiseen hankkeeseen. Hankkeen avulla tähdätään artistivaihtoon mukana olevien maiden välillä. Päätös saadaan touko-kesäkuun vaihteessa.

Yhteistyössä mukanaolevat festivaalit ovat:

BE/Trefpunt Festival

SK/World Music Festival Bratislava

IT/Musicastrada Festival

SK/Druga Godba

CZ/Colour Meeting

RS/Todo Mundo

PL/Ethnoport

HU/Sziget

FI/Etnosoi!

Makedonia/Off Fest

NL/Music Meeting

NL/Houtfestival

HU/Vidor Fesztivál

FR/Aux Heures d'Été Festival

7.5 Keski-Aasia -projekti

Vuosina 2009-2013 Tadžikistanissa toteutetulle kulttuurin alan kehitysyhteistyöprojektille on suunniteltu jatko-projektia sekä sen rinnalle alkuperäisen Keski-Aasiaa koskevan suunnitelman mukaisesti uutta projektia

Kirgisiaan. Avustusta uudelle hankkeelle on haettu mutta toistaiseksi tuloksetta. Yhteistyö Dushanbe'ssa sijaitsevan Bactria-organisaation kanssa jatkuu ja uusi hankeavustushakemus valmistellaan.

7.6 Kuuba

MMK:n Kuubaan suuntautuneissa kehitysyhteistyöhankkeissa ja omarahoitteisissa toimissa on vuosien saatossa kuubalaisen musiikin valtiolliselle perinnesäveltäjäkeruuhelmalle mm. tuotettu teknistä kalustoa äänitystyön ja musiikin tutkimustyön tarpeisiin. Keskiössä ovat olleet Santiago de Cuban ja Pinar del Rion musiikki-instituutit. Kansallista musiikinkeruuhjelmaa johtaa Museo Nacional de la Musican johtaja Jesús Gómez Cairo. Projektin suunnitteluun ja toteutukseen ovat osallistuneet Havannassa Jesús Gómez Cairo, Laura Vilar ja Raul Díaz – ja Santiago de Cubassa Peter Loman ja Santiago de Cuban musiikki-instituutin johtaja Maritza Puig. Projektia jatketaan pienimuotoisesti toimittamalla lahjoituksina saatua tarpeistoa mm. Santiagon musiikki-instituuttiin ja yksittäisille muusikoille. Lahjoitukset ovat mm. instrumentteja, instrumenttien varaosia sekä kannettavia tietokoneita. Hankinnat toimitetaan perille pääsääntöisesti joko muusikko Peter Lomanin tai esim. Suomi-Kuuba-seuran järjestämien Kuuban musamatkojen osallistujien avustuksella.

Yhteydenpito ja tiedonhankinta esim. mahdollisista avustustarpeista tapahtuu pääsääntöisesti kirjeenvaihdolla kuubalaisen musiikin tutkimus- ja tiedotuskeskus CIDMUCin johtaja Laura Vilarin sekä muusikko Peter Lomanin kanssa. Lomanin kanssa pidettiin syksyllä Suomessa palaveri tulevien toimenpiteiden suunnittelemiseksi. Suunnittelu ja keskustelu mahdollisesta yhteistyöstä mm. Muusikoiden liiton kanssa jatkuu.

7.7 Senegal

Yhteyttä Senegaliin pidettiin Club Sono Mondiale -kulttuuriyhdistyksen toimittaja/tuottaja Amadou Diengin sekä johtaja ja Senegalin yleisradion

(Radiodiffusion Television Senegalaise RTS) juontaja, tuottaja ja muusikko Michael Soumah'n kautta. Aikaisempina vuosina toteutettujen koulutusprojektien jatkona senegalilainen osapuoli toivoo yhteistyötä erityisesti festivaaliyhteistyön- ja/tai artistivaihdon muodossa. Yhteydenpito Senegaliin kanavoitui muusikko Macoumba Ndiayen kautta.

7.8 Tuaregit

Afous Afous ry:n ja sen saksalaisen emojärjestön edustajan Brigitte Schwabe-Hagedornin kanssa on aiempina vuosina keskusteltu mahdollisuudesta käynnistää Maailman musiikin keskuksessa kehitysyhteistyöprojekti, jossa hankitaan ja toimitetaan äänityskalustoa tuaregeille. Malilaisena osapuolena olisi tuaregien ja erityisesti Tinariwen yhtyeen perustama Taghreft Tinariwen järjestö. Malin poliittinen kriisi ja vuosia jatkuneet tuaregialueen väkivaltaiset levottomuudet ovat viivytäneet tämän projektin toteutuksen aikataulua, mutta tilannetta seurataan ja toimenpiteisiin ryhdytään jos niille avautuu realistiset puitteet.

7.9 Muu kansainvälinen toiminta

Aloitettiin yhteistyö englantilaisen 'Making Tracks' kiertue- ja koulutustoiminnan kanssa. Haettiin yhteisellä hakemuksella Music Finlandilta avustusta Suomessa asuvan muusikon ja opiskelijan Barbora Xu'n (Barbora Silhanova) osallistumiselle Making Tracks -ohjelmaan Englannissa syksyllä, mutta hakemus evättiin. Uusia toimenpiteitä suunnitellaan.

8. Konserttitoiminta

8.1 Etnosoi! –festivaali

Vuonna 1988 perustettu Etnosoi!-festivaali on Suomen maailmanmusiikkikentän vanhin tapahtuma. Festivaali on FWMF Forum of Worldwide Music Festivals -

verkoston perustajajäsen (www.efwmf.org) .

Maailman musiikin keskuksen 40-vuotisjuhliakin kruunannut 32. Etnosoi!-festivaali järjestettiin Helsingissä 31.10--14.11. ja Tampereella 29.10., 26.11. ja 27.11. Lisäksi Etnosoi! vieraili Hämeenlinnassa. Festivaalin päätukijat ovat opetus- ja kulttuuriministeriö ja Helsingin kaupunki. Yhteistyökumppaneita 2019 olivat lisäksi Helsingin kulttuurikeskus (Malmitalo ja Vuotalo), Kulttuuriosuuskunta Uulu, Taideyliopiston Sibelius-Akatemian kansanmusiikin aineryhmä, Taideyliopiston Sibelius-Akatemian Nordic Master of Global Music GLOMAS, Liikenneturva, Valofirma, SAARI, Trio-Offset, Helsingin kaupunginkirjasto, Telakka, G Livelab Tampere ja Playart Productions.

Huomattavasti mediajulkisuutta saanut Zäpämmät-duo avasi levynjulkaisukeikallaan festivaalin Mascot Bar & Live Stage -tapahtumapaikassa Helsingissä 31.10. Illan erikoisvieraana oli levylläkin mukana musisoinut malilainen Ahmed ag Kaedy, jonka oma konsertti toteutettiin Tampereen Telakalla 29.10. Ilta jatkui MMK-GMC 40 juhlijamien merkeissä, yhteistyössä Taideyliopiston Sibelius-Akatemian GLOMAS-koulutusohjelman kanssa.

KSL-opintokeskuksen ja Helsingin tarinateatterin tuottama, suomen ja englanninkielellä toteutettu 'Pysähdy! - Tarinateatteria kiusaamisesta' -esitys nähtiin teatteri ILMI Ö:n lavalla maanantaina 4.11.

Tiistaina 5.11. kuultiin ja nähtiin Koiton Laulu & Wimme KokoTeatterissa. Konsertti oli erityisesti Työväenmusiikki-instituutin/Maailman musiikin keskuksen 40-vuotista historiaa sisällöllisesti peilaava taiteellinen kokonaisuus.

Maailman musiikin keskus 40-vuotta -juhlaseminaari 'Valta (ja musiikki)' järjestettiin Keskustakirjasto Oodin Majjansalissa 6.11. Koko iltapäiväin mittaisen seminaarin avajaispuheenvuoron piti Maailman musiikin keskuksen hallituksen puheenjohtaja FT Elina Seye. Seminaarissa puhuivat MuT Saijaleena Rantanen, taiteilija/ohjaaja Marita Liulia, FT Nina Öhman sekä muusikko Sampo Riskilä ja toiminnanjohtaja Markus Raivio Kukunori Ry:stä. Lisäksi saatiin videotervehdys

Art27 Artists for Social Inclusion toiminnasta. Tervehdysten Hollannista esitti toinen Art27-verkoston perustajista, Musicians Without Borders -yhteisön johtaja Laura Hassler.

Suomen musiikkineuvoston kanssa toteutettiin seminaari-iltapäivän päätösosuuksena bahrainilaisen muusikon Mohamed Jawadin konsertti ja tuhansia vuosia sitten unohtuneen dilmonian lyre -instrumentin julkistamistilaisuus. Mohamed Jawadin vierailu Suomessa oli AR – Safe Haven -turvaresidenssitoimintaa.

6.11. konsertti-illassa Savoy-teatterissa esiintyi marokkolais-ranskalais-algerialainen Gabacho Maroc ensivierailullaan Suomessa. Konsertti kuultiin myös Hämeenlinnan Verkatehtaalla 5.11.

Festivaalin toinen levynjulkaisukeikka kuultiin Vuotalossa 7.11. Nathan Riki Thomson & Resonator yhtyeen (AU/FI/BR/UK) konsertti muuuttui myös visuaaliseksi elämykseksi Ville Tantun livenä toteuttaman videotaitteen myötä.

Unkarilainen romanimusiikin mestari Mónika Lakatos toi Gypsy Voices-projektinsa Savoy-teatteriin 8.11. Osa muusikoista viipyi Suomessa lähes viikon työskennellen Taideyliopiston Sibelius-Akatemian GLOMAS-koulutusohjelman opiskelijoiden kanssa opettaen, ja valmentaa opiskelijoiden kanssa esityksen Lasten Etnosoi!hin.

Lauantaina 9.11. nähtiin Kulttuurikeskus Caisan auditoriossa Ville Tantun kuvaama ja professori David Rothenbergin ohjaama dokumentaarinen elokuva 'Nightingales in Berlin', joka tutkii linnun ja ihmisen välistä vuorovaikutusta musiikin kautta. Illan konsertissa KokoTeatterissa Hasse Walli toi lavalle maineikkaan Asamaan-yhtyeensä, mukana mm. alkuperäisjäsenet Hassan Bah ja Rane Diallo ja toisaalta nuoren polven muusikko Mamadou Ndoeye.

Isänpäivää vietettiin Malmitalolla 10.11. Lasten Etnosoi! -tapahtuman merkeissä.

Unkarilainen Gipsy Voices ja GLOMAS-koulutusohjelman muusikot johdattivat lapset ja aikuisetkin unkarilaisen romanimusiikin pariin.

Djari – rakastettu -esityksen myötä toteutui Etnosoi!n historian ensimmäinen nimenomaan vauvoille ja heidän vanhemmilleen suunnattu esitys ja työpaja. Lapset pääsivät päärooliin Sunyi Xale -orkesterin ja WolofMuskarilaisten esityksissä Senegalista ja Gambiasta. Liikenneturva oli jälleen läsnä informatiivisella heijastimien toimivuutta ja tärkeyttä esiin tuoneella standyllään, ja Liikenneturvan ohjauksessa myös tuunattiin askartelupajassa heijastimia Etnosoi!-kävijöiden iloksi ja turvaksi.

Festivaalin päätöskonsertti Helsingissä oli samalla tapahtuman kolmas levynjulkaisukonsertti. Cuejero-yhtye (ES/FI/CL) juhli levynsä julkaisemista keikalla Tenho Restobarissa 14.11. Levyn julkaisi Maailman musiikin keskus.

Hyvä yhteistyö Helsingin kaupunginkirjaston kanssa jatkui tänäkin vuonna; Tutustu Etnosoi!-artisteihin tilaisuus Pasilan kirjaston Spointissa oli samalla 'Opi musiikin tuntijaksi, taitajaksi ja kokijaksi!'-yhteistyön ohjelmaa. Ohjelmistoa esitteli musiikkinäyttein festivaalin tiedottaja Anna Dantchev.

Meet the Artist!-tapahtumissa olivat Gabacho Maroc yleisön tavattavissa Maailman musiikin keskuksessa 4.11. ja Mónica Lakatos 7.11.

Etnosoi! Tampere -tapahtumakokonaisuudessa jo mainitun malilaiskitaristi Ahmed ag Kaedyn keikan lisäksi kuultiin nigeriläisen Mdou Moctarin keikka G Livelabissa 27.11. Lastentapahtumassa Kulttuuriosuuskunta Uulussa menttiin 'Lentävän kalakukon kyydissä' Petra Käpin ja Joonas Ojajärven toimiessa konduktööreinä 26.11.

8.2 Muu konserttitoiminta

Maailman musiikin keskus toimii aktiivisesti maailmanmusiikin näkymisen edistämiseksi suomalaisessa konserttitarjonnassa yleisesti. Erityinen toiminta-

alue on Suomessa asuvien muusikoiden ja yhtyeiden työllisyyden edistäminen. Oman festivaalin järjestämisen lisäksi pyritään yhteistoimintaan muiden toimijoiden kanssa, ja yhteistoiminnalla kansanmusiikin kentän toimijoiden kanssa huolehditaan siitä että etnisten vähemmistöjen musiikki tulee huomioonotetuksi kun käsitellään nykykansanmusiikin kentän toimintoihin liittyviä asioita kuten kiertuetoiminnan edistämistä.

Etnogaala-tapahtumaan 10.1. Maailman musiikin keskus tuotti esiintyjänä Hilja Grönfors Trion, Maailma Kylässä tapahtumaan BaranBand- yhtyeen ja Etno-Espa -konserttisarjaan 12.8. Kaminá -duon.

Global Music Clubilla Tenho Restobarissa Helsingin Kalliossa esiintyivät 25.3. monikansallinen NEFES-yhtye Damla-levyn julkaisukeikalla ja 29.4. Global Club featuring Students and Friends of Sibelius Academy's Global Music Programme: João Matos Lopes (PT), Alevtina Parland (FI/ RU), Bojana Pekovic (RS), Ossi Raippalinna, Elias Riipinen, Nathan Riki Thomson (AU).

Yhtyeiden klubi- ja muuhun konserttitoiminnan aktivoimiseen vaikutetaan myös toimimalla läheisessä yhteistyössä Vuotalossa toimivan Maa ilmassa -klubin kanssa. Klubilla tarjoutuu työtilaisuuksia erityisesti maahanmuuttajataustaisille muusikoille ja heidän yhtyeilleen. Yhteistyö klubin tuottajien ja MMK:n välillä on saumatonta mm. ohjelmaideoinnin muodossa.

9. Musiikkikasvatus ja koulutustoiminta

9.1 Monikulttuurisen musiikkikasvatuksen keskus

Jyväskylän yliopiston, Sibelius-Akatemian koulutuskeskuksen ja Maailman musiikin keskuksen yhteistoiminnasta monikulttuurisen musiikkikasvatustoiminnan edistämiseksi Suomessa tehtiin päätös vuonna 2003. Yhteistyön tarkoitus on kehittää ja lisätä monikulttuurista musiikinopetusta sekä sen tutkimusta. Samoin tarkoituksena on oppimateriaalituotannon lisääminen. Työryhmässä toimivat Pekka Toivanen/ Jyväskylän yliopisto, Jaana-Maria

Jukkara/Maailman musiikin keskus sekä Sibelius-Akatemia.

9.2 Monikulttuurinen musiikinopetus musiikkioppilaitosjärjestelmässä

Maailmanmusiikin opetusprojekti Maailma Soi! on vuosien varrella vakiintunut opetustoiminnaksi mm. Keski-Helsingin musiikkiopistossa, Pop&Jazz konservatoriossa ja Käpylän musiikkiopistossa. Vuonna 1998 käynnistetyssä projektissa on luotu musiikkioppilaitoksille käyttökelpoinen monikulttuurisen musiikinopetuksen malli ja se tarjoaa samalla myös maahanmuuttajalapsille ja -nuorille mahdollisuuden oman kulttuurinsa musiikin opiskeluun. Maailma Soi! -työryhmän kokoonpano on: Sibelius-Akatemia, SibeliusAkatemia/ musiikkikasvatusosasto, Pop&Jazz Konservatorio/ Janne Murto, Käpylän musiikkiopisto, Keski-Helsingin musiikkiopisto ja Maailman musiikin keskus/Jaana-Maria Jukkara.

Verkoston toiminnalla mm. tähdätään rytmimusiikin (sisältäen kansojen musiikin) opetuksen prosenttiosuuden kasvuun taiteen perusopetusta tarjoavien musiikkioppilaitosten opetuksessa.

Helsingin Käpylässä nykyisin toimivan Käpylän musiikkiopiston kansanmusiikkilinjan (ent. Kansanmusiikkiopisto) kanssa MMK on tehnyt yhteistyötä Kansanmusiikkiopiston perustamisesta lähtien vuonna 2002. Yhteistyön muodot vaihtuvat vuosittain mutta on minimissäänkin jatkuvaa informaationvaihtoa koulutustarjonnasta sekä mm. viikonloppujen lyhytkursseista.

9.3 Päiväkoti- ja kouluprojekti

Maailman musiikin keskuksen järjestämiä monikulttuurisen musiikkikasvatuksen työpajoja tai teemakonsertteja pidettiin mm. helsinkiläisissä päiväkodeissa ja kouluissa ja Etnosoi!-tapahtumassa osana MMK:n vakiintunutta toimintaa. Teemaviikkojen rahoitusta tuki Helsingin kaupungin kirjasto- ja kulttuurilautakunta yleisavustuksena.

Maailman musiikin keskuksen aloitteesta suunniteltiin ja käynnistettiin Konserttikeskuksen, Taideyliopiston Sibelius-Akatemian GLOMAS-koulutuohjelman ja MMK:n yhteinen Etnosoi!-koulukonserttikiertue-toiminta. Suunnitelman ensimmäisessä vaiheessa oli tarkoitus toteuttaa ensimmäinen kiertue Oulussa ja se lähialueella lokakuussa, mutta se lopulta peruuntui kiertueteknisistä syistä. Konsertit päätettiin toteuttaa vuonna 2020 keväällä Helsingin seudulla ja syksyllä Oulun seudulla. Muusikoina kiertueilla ovat GLOMAS-muusikko-oppilaat ja opettajat. Konsertit tuottaa Konserttikeskus.

9.4 Uulu-yhteistyö

Maailman musiikin keskuksen ja Kulttuuriosuuskunta Uulun koulutuspalvelu tarjoaa laajamittaista kansanmusiikin ja maailman musiikkikulttuurien koulutusta valtakunnallisesti. Uulun organisoiman koulutustoiminnan ydinalueena ovat eri ikäisille (0–100 vuotiaille) järjestetyt työpajat, toiminnalliset konsertit, luennot ja soitinradat. Tavoitimme vuonna 2019 hieman alle 30 000 henkeä noin 750 työpajassa tai konsertissa ympäri Suomea. Vuonna 2019 toiminnan luvut laskivat ennätysvuodesta 2018. Tämä johtui laskeneesta hankerahoituksesta.

Vuodesta 2015 alkaen on toiminut taiteen perusopetusta antavan Musiikkikoulu Uulu, joka keskittyy eri maiden musiikkien soitin- ja lauluopetukseen, kansan- ja maailman musiikkeihin sekä varhaisiän musiikkikasvatukseen. Tampereella toimiva musiikkikoulu järjesti myös useita lyhytkursseja erilaisiin musiikkiperinteisiin liittyen.

Etnosoi!-festivaalin osatapahtuma tuotettiin Tampereelle jo kymmenettä kertaa ja tällä kertaa aiempaa laajempaan. Tarjolla oli tuareg-kitarointia kahden konsertin verran. Konsertit järjestettiin yhteistyössä Kulttuuriravintola Telakan sekä G Livelab Tampereen kanssa. Lisäksi Uulu tarjosi päivähoitoryhmille kaksi ilmaista lastenmusiikkikonserttia Kulttuurikeskus Uulussa.

Merkittävimmän rahoituksen vuodelle 2019 Uulu sai Opetus- ja kulttuuriministeriöstä Liikkuvan lastenkulttuurikeskuksen toimintaan, jossa vakiinnutetaan ja kehitetään lastenkulttuuritoimintaa erityisesti sellaisilla alueilla, joilla ei ole omaa lastenkulttuurikeskusta tai joissa on ollut kysyntää Uulun erityisosaamiselle monitaiteisuuden ja kulttuurin monimuotoisuuden suhteen.

Vuonna 2017 alkanut KOTIO – Kototutumispolkuja nuorille taiteen keinoin -hanke päättyi vuonna 2019. Hanke oli Lasten ja nuorten säätiön koordinoima ESRrahoitteinen hanke, jossa Uulu toimi osatoteuttajana. Kotiossa toivotetaan Hämeenlinnan ja Forssan alueella asuvat kotoutumispolkunsu alussa olevat maahanmuuttajataustaiset nuoret tervetulleeksi kotiin taidelähtöisin keinoin.

Uulun päämaja sijaitsee Tampereella Kulttuurikeskus Uulussa, jossa toimii lisäksi useita taiteen ja tieteen ammattilaisia. Siellä sijaitsee myös Uulun soitinkokoelma, joka on laajin, tai ainakin yksi maamme laajimmista. Suuri osa kokoelman soittimista on jatkuvasti käytössä toiminnassamme. Osan soittimista on valmistanut perinnesoitinten rakentamiseen ja korjaamiseen erikoistunut soitinrakentaja Juhana Nyrhinen, joka työskentelee Uulussa. Lisätietoa kokoelman soittimista on koottu verkkosivulle <http://uulu.fi/soitinkokoelma/>.

Keskuksessa toimii myös Uulun kirjasto, jonne on koottu musiikkia ja kulttuuria käsitteleviä kirjoja, äänitteitä sekä nuottijulkaisuja. Se sisältää yli 1200 nimikettä. Kirjasto on luetteloitu osaksi Maailman musiikin keskuksen kirjaston tietokantaa, ja on nähtävissä osoitteessa <https://koha.gmc.fi>.

Uulun hallinnosta suuri osa tehdään edelleen talkootyönä, sillä liiketoiminnan tuotot eivät riitä kattamaan hallinnon palkkakuluja emmekä saa toimintaamme yleisavustusta. Uululla olisikin saada perusrahoitus sellaiseksi, että hallinto hoituisi vähintään yhden täysipäiväisen työntekijän toimesta. Uulun jäsenistä Maailman musiikin keskuksen palkansaajia vuonna 2019 olivat koulutuspalveluiden koordinaattoreina/tuottajina FM, etnomusikologit Henna Leisiö sekä Joonas Keskinen.

Uulun jäsenet vuonna 2019

Lari Aaltonen, hallituksen jäsen, FM etnomusikologi, tutkija

Juho Kaitajärvi, FM etnomusikologi, tutkija

Joonas Keskinen, hallituksen puheenjohtaja, talous- ja hallintojohtaja, FM etnomusikologi

Petra Käppi, hallituksen sihteeri, FM etnomusikologi

Henna Leisiö, koulutuspalveluiden johtaja, FM etnomusikologi

Kari Lounela, FM etnomusikologi, AMK medianomi

Antero Mentu, FM etnomusikologi

Juhana Nyrhinen, soitinrakentaja

9.5 GMC Living Room Sessions

Maailman musiikin keskus kutsuu noin 4 kertaa vuodessa erityisesti maahanmuuttajataustaisia musiikin parissa työskenteleviä taiteilijoita, mutta myös kaikkia musiikin alalla toimivia GMC Living Room Sessions -nimeä kantaviin kolmen-neljän tunnin mittaisiin tilaisuuksiin. Tilaisuuksien ensisijaiset tavoitteet ovat musiikintekijöiden verkottuminen ja tiedonsaanti. Tilaisuuksiin kutsutaan eri organisaatioiden edustajia tutustuttamaan muusikkokenttää musiikin infrastruktuuriin ja mm. apurahajärjestelmään; mukana ovat olleet mm. Taiteen Edistämiskeskus, opetus- ja kulttuuriministeriö, Suomen Muusikkojen Liitto, Kansanmusiikin ja Kansantanssin Edistämiskeskus ja Music Finland. Koulutusmahdollisuuksista on esitelty mm. Taideyliopiston Sibelius-Akatemian GLOMAS- koulutusohjelma.

GMC Living Room Session Special 18.10. tarjosi kurdistanilaisen saz- ja laulutaiteilija Sadollah Nasirin mestarikurssin muusikoille. Kurssi järjestettiin MMK:n studiossa.

9.6 Muu koulutus ja valmennus

Muusikko Anna Murtolan flamencolaulukurssi toimi instituutissa säännöllisesti,

samoin muusikko Javier Sanchez Pérezin johtama yhtyesoitto-opetus.

Instituutissa järjestettiin yhteistyössä International School of Music -koulun kanssa seuraavat mestarikurssit/tyopajat::

- 27. ja 28.9. Kora-workshop: Cheikh Cissokho (Senegal)

- 28.10. Yiddish Songs: Louisa Lyne (Ruotsi)

- 11. ja 12.11. Guitars of the world series: Venezuelan cuatro, opettajana Eduardo Ramírez (Venezuela)

Kansalais- ja ihmisoikeusjärjestö, ajatus- ja toimintahautomo Kukunorin kanssa sovittiin aiesopimuksella yhteistyön tiivistämisestä. Jos Kukunori saa hakemansa avustuksen STEAlta, toimimme yhdessä hankkeessa, jossa yhteisömediassa kuntoutuminen tulee näkyväksi musiikin, podcastien, blogien, videoiden ja valokuvien avulla.

10. Risteys-palkinto

Maailman musiikin keskus käynnisti vuosittaisen tunnustuspalkinnon myöntämiskäytännön. Palkinto kantaa nimeä Risteys. Palkinnon perusteet ovat: 'Risteys-palkinnon saaja on henkilö, ryhmä, yhteisö tai taho, joka toiminnallaan edistää kulttuurien kohtaamista ja oikeutta omaan musiikkiin.'

Vuoden 2019 Risteys-palkinto annettiin Eva Jacobille. Maailman musiikin keskus luonnehti palkinnonsaajaa näin: 'Risteys-palkinnon voittaja on vuosikymmeniä kestäneen uransa aikana väsymättömän aktiivisesti tuonut yhteen muusikoita ja yleisöjä yli kansallisuusrajojen ja yli musiikin genererajojen. Hän on muusikko, opettaja, kuoronjohtaja, bändiliideri, organisaattori ja unohtumattomien jamien sielukas ja avarasydäminen 'Mama', jonka ansiosta Helsingissä on tänä päivänä elävä, monikulttuurinen, avoin ja lämmin ammatti- ja harrastajamuusikoiden klezmer-perhe.'

Noin 2.000 euron arvoinen, Maailman musiikin keskuksen studion käyttöä sisältävä palkinto luovutettiin kansan- ja maailmanmusiikin alan vuosittaisessa

Etnogaalassa Helsingissä sijaitsevalla Tavastia-klubilla 9.1.2020.

11. Yhteistyö ja edustus

Maailman musiikin keskus osallistui sekä kansanmusiikkialan Folkandia-tapahtumaan tammikuussa ja Fingon Maailma Kylässä -tapahtumaan toukokuussa esitellen toimintaa esittelypöydällä että osallistumalla ohjelmatuotantoon taustajärjestänä. Maailman musiikin keskuksen 40-vuotisjuhlan merkeissä toteutettiin Maailma Kylässä -tapahtumassa 26.5. keskustelu 'Maailmanmusiikki on satoja eri tyyllilajeja' (FIN/IRN). Moderaattorina toimi musiikin harrastaja ja tutkija Matti Lahtinen ja keskustelijoina muusikot Ulla Pirttijärvi ja Marouf Majidi sekä promoottori, Rockadillo Records & Productionin toimitusjohtaja Tapio Korjus. Ulla Pirttijärvi oli myös vieraana Maailman musiikin keskuksen standyllä Mahdollisuuksien Tori -teltassa. 25.5. artistivieraana standyllä oli mestarikansanlaulaja Hilja Grönfors.

Etno Espa -tapahtuman kanssa jatkettiin yhteistyötä joka tuo Maailman musiikin keskuksen toiminnalle näkyvyyttä tapahtuman markkinointitoimien yhteydessä sekä itse tapahtumassa kesäisin. Lisäksi tietoa instituutista sekä Etnosoi!-festivaalista jaettiin esitejakelun muodossa Helsingin Kirjamessuilla ja musiikkimessuilla yhteistyökumppanien (erit. Into Kustannus) kanssa.

Kansainvälisellä kentällä Maailman musiikin keskus osallistuu vuosittain maailmanmusiikin alan keskeiseen ammattilaistapahtumaan WOMEX World Music Expo, jonka syntyvaiheisiin MMK on osaltaan vaikuttanut FWMF Forum of Worldwide Music Festivals -verkoston jäsenenä. Tällä kertaa Tampereella 24.-26.10. järjestetyn WOMEX-maailmanmusiikitapahtuman Discovery Roomissa esiteltiin kolme aihealuetta: Suomen romanien musiikki/Risto Blomster ja Hilja Grönfors, Afrikkalaiset muusikot Suomessa/Elina Seye ja Suomalaisen tangon historia/Alfonso Padilla.

Maailman musiikin keskus toimii Suomen musiikkineuvoston 'FMC Music Sector

Development Agency' -hankkeessa joka koordinoi ja kehittää yhteistyötä, tiedonkulkua ja tiedotusta Suomessa ja Suomesta johdetuista musiikin alan kehitysyhteistyöhankkeista. Hankkeen ohjausryhmän jäsenet ovat:

Jaana-Maria Jukkara, Maailman musiikin keskus, pj.

Marika Bindar, Kansalaisopistojen liitto KoL

Viveca Hedengren

Timo Klemettinen, Suomen musiikkioppilaitosten liitto

Sakari Löytty, Suomen Lähetysseura

Tuovi Martinsen, Sibelius-Akatemia

Hannu Saha, Musiikin Edistämisseätiö MES

Ahti Vänttinen, Muusikkojen liitto

Sihteeri: Sanni Kahilainen, Suomen musiikkineuvosto

Etnogaala on 2017 ensimmäisen kerran järjestetty kansan- ja maailmanmusiikin tapahtuma, jossa luodetaan mennyttä vuotta ja palkitaan alan toimijoita useissa eri kategorioissa. Tapahtuman tuottaa Kansanmusiikin ja kansantanssin edistämiskeskus KEK. Maailman musiikin keskuksen toiminnanjohtaja Jaana-Maria Jukkara kuuluu tapahtuman suunnittelutyöryhmään. Tapahtuman jury on vuosittain vaihtuva.

Maailman musiikin keskuksen tuli vuoden aikana kymmeniä työ-, harjoittelu- sekä siviilipalveluspaikkatiedusteluja.

Maailman musiikin keskuksen toimitilat olivat oman toiminnan lisäksi vuoden aikana muiden järjestöjen, musiikin ammattilaisten ja yhdistysten aktiivisessa kokous- ja opetuskäytössä; tiloissa mm. järjestettiin laulu- ja soittokursseja ja -harjoituksia. Lisäksi tiloissa pidettiin mm. Kansanmusiikin ja Kansantanssin Edistämiskeskuksen hallituksen kokouksia sekä Kurkkulaulajat ry:n, Suomen Kansanmusiikkiliiton ja Perinnearkku ry:n hallituksen kokouksia.

Maailman musiikin keskus oli Suomen Musiikkineuvoston, Kansanmusiikin ja Kansantanssin Edistämiskeskuksen sekä Suomalaiset kehitysjärjestöt - Fingon

jäsen.

11.1 Henkilöjäsenyydet ja edustukset

Jaana-Maria Jukkara oli Musiikkiarkiston Kannatusyhdistys ry:n hallituksen varapuheenjohtaja, Konserttikeskus ry:n valtuuskunnan varapuheenjohtaja, Suomen musiikkineuvoston 'FMC Music Sector Development Agency' -hankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja sekä SibA Folk Big Bandin kannatusyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja. Lisäksi hän kuuluu Kansanmusiikki-lehden toimituskuntaan. Jaana-Maria Jukkara oli myös Finnish Music Hall of Fame eli FAME-hankkeen komitean jäsen. Komitea valitsee vuosittain museon kunniagalleriaan musiikin tekijöitä ja kokoonpanoja. Kunniagallerian muusikoiden esittely muodostaa FAME:n näyttelytoiminnan ytimen.

Elina Seye oli ICTM International Council for Traditional Music / Study group on African musics -ryhmän julkaisukoordinaattori ja johtoryhmän (executive committee) jäsen.

Risto Blomster oli Suomen Romaniyhdistys ry:n, Kansanmusiikin tutkimuksen A. O. Väisänen -seuran, Kansanmusiikin ja Kansantanssin Edistämiskeskus KEK:in ja SibA Folk Big Bandin hallituksen jäsen.

Marko Jouste oli Oulun vanha musiikki ry:n hallituksen jäsen.

12. Muuta yleistä

Maailman musiikin keskuksen toimisto- ja studiotiloja osoitteessa Hämeentie 34 D koskeva vuokrasopimus on uusittu maaliskuussa 2011. Se on voimassa 5 vuotta jatkuen sen jälkeen automaattisesti vuosittain ellei kumpikaan osapuoli sopimusta irtisano.

Työterveydenhuollosta on tehty sopimus Terveystalo Oy:n kanssa.

(22.3.2020)

Maailman musiikin keksuksen CD-julkaisut:

- Freilach mit Kneidlach: Gefilte Fidl (GMCD1934)
- Cuejero-yhtye: Inmerso (GMCD1935)
- Hilja Grönfors: Vanhojen kaaleenlaulujen oppikirja (liitelevy GMCD 1933)
- Nefes: Damla (GMCD 1832)
- BaranBand: Mn Bo To (GMCD 1720)
- Kandomuani sinä - You, my dear carried-one: Laments and other songs from Karelia (GMCD 1629). Julkaistu digilatauksena.
- Javier Sanchez Perez: Cuejero (GMCD 1527)
- Pieni tiikeri - lauluja lapsille (GMCD 1325)
- Nefes-yhtyeen cd Kehribar – Meripihka (GMCD 1324)
- Arnold Chivalala Band: WITO - Chizentele Music (GMCD 1223)
- Hilja Grönfors ja Latšo Džinta -yhtyeen 'Kai tu dzaha? Minne kuljet?' (GMCD 1122)
- Quinteto Cubaché -yhtyeen cd 'Me voy pá Santiago de Cuba' (GMCD 1121)
- Sirkka-Liisa Sass'in lauluja: Riisutut Roolit Live (GMCD 1020) (tupla-cd)
- Levi Semakiah presents African Dignity (GMCD 0919)
- Nefes-yhtyeen äänite 'Hatira - Keepsake' (GMCD 0818)
- Hilja Grönforsin ja Latšo Džinta –yhtyeen Phurane Mirits – Suomen romanien perinnelauluja (GMCD 0817). Levy palkittiin ÄKT:n EtnoEmma 2008 –tunnustuspalkinnolla vuoden parhaana kansanmusiikkilevynä.
- SON VUÄINN – HÄN NÄKEE – Kolttasaamelaisten leuddeja Kuolasta (GMCD 0716)
- Songs of the Nenets of the Kanin Peninsula performed by Elizaveta Pavlovna Ardeeva (GMCD 0915)
- Pit'k Randaane PAJOD – Lyydiläisiä lauluja (GMCD 0714)
- Bolivialais-suomalais-senegalilaisen Stilimba-yhtyeen 'Dale Stilimba' (GMCD 0613)
- "Syulgam – Traditional Songs of Mordovia" (GMCD 0512)
- "Shamanistic Song Traditions of the Pur River Forest Nenets" (GMCD 0511)
- Udmurtialaista lauluperinnettä esittelevä "Invozho" (GMCD 0510)
- Anastasia Lapsuin "Khynum – The Prayer – Songs of the Nenets" (GMCD 0409)
- Galaxy: L'Insécurité (GMCD 0308)
- The Great Awakening – Music of the Eastern Khanty (GMCD 0107)
- Immigrés - Maahanmuuttajien musiikkia Suomesta (GMCD 9706)

- Galaxy: Nobeel (GMCD 9705)
- Yat-Kha: Yenisei-Punk (GMCD 9504)
- Orquesta Cumbre de Pinar del Río: Sí!CD (GMCD 9503)
- Various Artists: Kaale Dzambena – The Finnish Gypsies Sing (GMCD 9302) joka on SKS:n ja Love Recordsin –70-luvulla julkaiseman äänitteen cd-julkaisu
- "Aapo Similä – Elämäni" –kirjan liitteenä julkaistu cd (GMCD 9201)